

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

Орган Міністэрства культуры і праўлення Саюза пісьменнікаў БССР

№ 9 (1543)

Аўторак, 31 студзеня 1961 года

Цана 4 кап.

Няўхільны поступ

На заводах і фабрыках, у калгасах і саўгасах, на будоўлях і транспарце — усюды кіпіць стварэнне новых і новых герояў нашых дзён. Сямігодку — дэкаднік — з'явіўся. Сяўдзень людзей. Велічыня з'явіўся. Сямігодкавага п'яна, пастаўлена XXI з'ездом КПСС, націскае на працы нашых людзей. Сямігодка — гэта кроўная справа кожнага саўгаса, чалавека, паступіў у не выкананы — гэта радасць усіх нас.

Днямі ў друку было апублікавана паведамленне Цэнтральнага статстычнага ўпраўлення пры Саўеце Міністраў БССР аб выніках выканання дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі БССР у 1960 годзе.

Усе саўгасныя людзі з радасцю ўспрымалі лічбы і факты гэтага паведамлення — лічбы і факты, што адбудаваны нашы магчымасці крокі ў будучыню. Працоўныя Саўгаснага Саюза дэбілі ў 1960 годзе — другім годзе сямігодкі — новыя паступкі ў развіцці ўсіх галін народнай гаспадаркі і дэкаднік павышэння дабрабыту саўгасных людзей.

Дэкаднік выканана план другога года сямігодкі па агульнаму аб'ёму прамысловай вытворчасці. Больш, чым намалася, вышчынена чыгуны, сталі, пратэкт чорных металаў, вагнішчы і віды каларовых металаў, многія віды прадукцыі машынабудавання, электраэнергія, нафты, аўтамабілі, мінеральных угняў, шчына, і сістэмы аўтамабіляў, тканіны, трыкатажныя вырабы, скураныя абуткі і іншыя віды прадукцыі. На 6,6 мільярда рублёў больш, чым вызначалася кантралёным лікам, было атрымана прамысловай прадукцыі ў 1960 годзе. Якое гэта прамісловое сведчэнне нашай працы саўгаснага рабочага класа!

Есць выдатны дабрабыт і ў галіне сельскай гаспадаркі. Пасяўныя плошчы ўсіх сельскагаспадарчых культур расшырыліся ў параўнанні з 1959 годам на 6,7 мільёна гектараў.

У саўгасных раёнах краіны летасі былі неспрыяльныя ўмовы надвор'я. Усё ж адалі збор збожжавых культур, цукровых буркоў, спецыяльнай, ільну, гародніны і іншых культур былі вышэйшы, чым у 1959 годзе. Павялічыліся ў калгасах і саўгасах вытворчасці мяса, малака, жыв. Агульнае вырост мяса склалі ў БССР у 1960 годзе 848 тысяч тон, або 4 кілаграмы на душу насельніцтва. У ЗША летасі выраблена 665 тысяч тон мяса, або 3,7 кілаграма на душу насельніцтва. Раздзялілі паступкі ў галіне транспарту, у капітальным будаўніцтве. У мінулым годзе ўступілі ў строй звыш 1.000 новых буйных дзяржаўных прад-

мысловых прадпрыемстваў і вялікая колькасць цэху на дзякуючых прадпрыемствах.

Будаўніцтва новых фабрык і заводаў, чыгунак і каналаў, павялічэнне прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці — усё гэта дэкаднік таго, каб саўгасны чалавек жыў лепш і лепш. Мінулы год характарызуецца дэкаднікам павышэннем матэрыяльнага дабрабыту і культурнага ўзроўню нашых людзей. Насельніцтва даход БССР у параўнанні з 1959 годам павялічылася на 8 працэнтаў. Рэальныя даходы працоўных у параўнанні з годам працоўнага ўзросту за год на 5 працэнтаў. Насельніцтва атрымала з грамадскіх фондаў спажывання на народную адукацыю, медыцынае абслугоўванне, сацыяльнае забеспячэнне і розныя выплаты і ільготы 24,5 мільярда рублёў, супраць 23 мільярдаў у папярэднім годзе. У 1960 годзе звыш пераход рабочых і служачых на скарочаныя сім'і і шасцігадзінныя рабочыя дзёны. Павялічыліся продаж тавараў насельніцтву. Працаваў павялічэння жыллёвае і культурна-бытавое будаўніцтва.

Наша краіна знаходзіцца на новым магчымым уздыме. Шматнацыянальная сям'я саўгасных народаў дружна, згуртавана працуе над здзяйсненнем планаў камуністычнага будаўніцтва. Дастойны ўклад у выкананне сямігодкі ўносяць і беларускі народ.

У паведамленні Цэнтральнага статстычнага ўпраўлення пры Саўеце Міністраў БССР, якое днямі апублікавана ў друку, прыведзены ўсебаковыя і пераможныя дэкаднікі аб выніках выканання дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР у 1960 годзе. Пераможны поступ сямігодкі — усё ж іх корэня можна вызначыць гэтага вынікі працы беларускага народа ў мінулым годзе. Дзяржаўны план па выпуску каласав прадукцыі прамысловай гаспадаркі на 1960 год вышчынен. А прамысловасць у нашай рэспубліцы — гэта самая разнастайная прадпрыемства: яны дэкаднік аўтамабілі і транспарту, сталі і электраэнергія, тканіны і абутку, радыёапаратуры і тэлевізараў, швейных машынаў і піянінаў і многае-многае інаш. Усяго гэтага ў 1960 годзе вышчынена больш, чым у папярэднім годзе.

На прамысловых прадпрыемствах рэспублікі ў 1960 годзе працягвалася дэкаднік ажыццяўлення маральна-вытворчага ўздыму і ўкаранення новых тэхнік, праводзіліся работы па распрацоўцы і асваенню выпуску новых, больш дэкаднічных тыпаў машынаў і абсталявання. Прыядадм хоць бы адзін з многіх прыкладаў. Беларускі аўтамабільны завод у 1960 годзе распачаў выпуск 40-тонных аўтамабіляў «МАЗ-530», выпуску і дэкаднік ўзрост дэкаднік аўтамабіля-цягача

«МАЗ-525 Г», прызначанага для работы з 54-тонным паўпрычэпам.

Імкненне дэкаднік выканання сямігодкі — усё ж іх адрэна праца рабочых, інжынераў і тэхнікаў Беларускай і сельскагаспадарчай вытворчасці, творчых актываў вынаходніцтва і рацыяналізацый, укаранення новых прадукцыйных тэхналогічных працэсаў — усё гэта справа зладзенай працы заводаў і фабрык, павышэння прадукцыйнасці працы.

У паведамленні ЦСУ пры Саўеце Міністраў БССР прыводзіцца таксама дэкаднік аб развіцці сельскай гаспадаркі рэспублікі. Пашырэнне пасяўных плошчаў, рост валовага збору збожжавых і іншых культур, павялічэнне пагалоўя грамадскай жывёлы ў калгасах і саўгасах, павялічэнне вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі — гэтыя галоўныя рысы мінулага сельскагаспадарчага года рэспублікі.

Дэкаднік далейшых паступіў у развіцці транспарту, развіцця тавараў абароту, народнай асветы і г. д. У мінулым годзе вышчынены навукальнымі ўстановамі рэспублікі выпушчаны 10 тысяч спецыялістаў, сярэднім спецыяльнымі навукальнымі ўстановамі — звыш 16 тысяч. Колькасць навуковых работнікаў павялічылася ў параўнанні з 1959 годам на 10 працэнтаў і склала каля 7 тысяч чалавек. Расшырыліся кінасетка, павялічылася колькасць навукаўніц кінасеткаў. Тэатральна-музычнымі арганізацыямі рэспублікі абслугованы 5 мільёнаў гледачоў, або на 9 працэнтаў больш, чым у 1959 годзе. Тэатральныя выданні летасі, следаў 14 мільярд 230 тысяч экзэмпляраў, павялічыліся тыраж газет, часопісаў і іншых перыядычных выданняў.

Вынікі выканання дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР у 1960 годзе сведчаць аб далейшым уздыме эканомікі, развіцці культуры, павышэнні дабрабыту працоўных.

Краіна ўступіла ў трэці год слаўнай сямігодкі. Падсумаваўшы свае паступкі, саўгасны народ націскае працуе над выкананнем новых задч. Яны, гэтыя задчы, алялі і склаліся. У развіцці прамысловай і сельскай гаспадаркі былі шчыра дэкаднік. Студэнтскі Пленум ЦК КПСС вызначыў канкрэтную праграму, накіраваную на шпарты ўздым усіх галін сельскай гаспадаркі. У гэтым дні працоўнікі горада і вёскі вызначылі разныя студэнтскія Пленуму ЦК КПСС, шукаючы розныя і мажымасці далейшага росту вытворчасці на кожным прадпрыемстве, у кожным калгасе і саўгасе.

Вырашаны задчы трэцяга года сямігодкі, саўгасны народ ўзімае народную гаспадарку сваёй краіны на новыя вышыні.

Умовы агляду былі не ў дэкаднік. Апроч дэкаднік націскае працу, неабходна было сістэматычна праводзіць цікавыя, амастоўныя вечары, балі пераможцаў, вечары пачытання і адкадаў і г. д. Кожны калектыў мастацкай самадзейнасці павінен быў наладзіць не менш 20 канцэртаў. Праца была адрамантаваць будыні ўстаноў культуры, па прызначэнню выкарыстоўваць бюджэтыяныя сродкі...

У Кобрынскім раёне з 64 сельскіх устаноў культуры толькі сем знаходзіліся ў прыдатных памяшканнях, 24 клубныя ўстановы маюць глянцёвыя залы.

На працягу 1961 г. у раёне трэба ладуваць 360 калгасных клубуў у брыгадах, але будаўніцтва іх амаль не вядацца. Не дэкаднік у эксплуатацыю і тыя клубы, будаўніцтва якіх было распачата два-тры гады назад. У калгасе імя Суворова ўжо ў гэтым годзе амазоўна будаўніцтва цаглянага клубу на 400 месцаў. У сельсаветах «Перамога», імя Жданова, «Сіг перамогі» не размытуцца памяшканні клубуў. Закрытыя ў гэтым годзе старыя калгасы і сельсаветы не могуць вырашыць, за чым кошт праводзіць разном.

У вёсцы Пелі на віне фінансавых арганізацый раёна, якія свечасова не адлучылі сродкі на заканчэнне ўсіх будаўнічых матэрыялаў, сельскі Дом культуры так і застаўся не накрытым.

Іншы раз не па прызначэнню выкарыстоўваюцца бюджэтыяныя сродкі культурыстаў. Напрыклад, у Паўвёскім сельскім Саўеце палову сродкаў, асінваных на ўстаноў культуры, выдаткавалі на рамонт школы. Тым часам дах сельскага Дома культуры, на рамонт якога былі адлучаны сродкі, застаўся неадрамантаваным. Цёплы сельсавет у мінулым годзе для двух дамоў культуры не даў грошы на паліўненне кніжнага фонду бібліятэкі. Частка сродкаў на набыванне інвентару не выдаткавана ў Ірмюцкім, Навасілкаўскім, Грушаўскім сельскіх Саветах. Залескі, Пелькаўскі, Гарадзецкі сельскі Саветы ў апошні дні 1960 г. замест бібліятэчных стаялоў, на якія яны пералічылі грошы ў Камітэце райпрамабіната, атрымалі зусім непатрэбныя ім лабараторныя сталы. Усё гэта атрымала 8-га таго, што аблуктаваў свечасова не заканау на сваёму ліміту стаялоў для бібліятэкі вобласці.

Клапатліва, па-гаспадарску паставіліся ірмюцкі Дзівінскі, Рагавіцкі, Кіслаўскі, Астрэцкі, Пелькаўскі, Кіслаўскі сельскі Саветы да сваіх устаноў культуры. Памяшканні былі свечасова адрамантаваны, уцелены, завезена паліва. Па прызначэнню выкарыстаны ўсе астатнія бюджэтыяныя сродкі. Дык і кніжніцы працы устаноў культуры ў гэтых сельс-

36 кінаўстаноўак у раёне

Недалёкі той час, калі ў Глыбоцкім раёне Віцебскай вобласці завершаны саўгасныя кінафільмы. Цяпер тут працуюць стацыянарныя кінаўстаноўкі ў 18 калгасах і саўгасах. А ўсяго ў раёне 36 кінаўстаноўак. Пераважна большасць працоўнікаў сяла мае магчымасць 2-3 разы на тыдзень глядзець кіно.

Н. ІВАНОВ.

Трэці пленум праўлення Саюза пісьменнікаў Беларусі

1. Сцэнарый — аснова фільма

Нашы пісьменнікі, клапаціючыся пра тое, каб дэкаднік мастацкае слова як мага да большага кола людзей, павінны шыра і смялей выкарыстоўваць такія дэкаднічныя сродкі выхавання мас, як кіно, радыё і тэлебачанне. Іх пачынае абавязак — дапамагчы работнікам Беларускай кінамастацкай арганізацыі ў стварэнні добрых сучасных фільмаў, бо толькі павышэнне сцэнарый, напісаны вопытным літаратарам, здолее забяспечыць поспех творча кінамастацтва. Наогул, звяртаючыся да гісторыі саўгаснага кіно, можна быць упэўненым, свядзючы, што, дэкаднік дапаможа пісьменніку, кінамастацкаму дабрабыту ў мінулым і дабудова зараз сапраўды высокага ідэальна-мастацкага ўзроўню кінафільмаў. Бось чаму пытанні творчага супрацоўніцтва паміж пісьменнікам і работнікам кінамастацкай рэспублікі занялі ўвагу трэцяга пленума праўлення ЦК БССР.

Сёння, калі беларускія студыі мастацкіх фільмаў пашырае тэхнічную базу, а значыць і павялічвае выпуск кінакарцін, асабліва востра адчуваецца патрэба ў новых высокамастацкіх сцэнарыях. Студыя «Беларусь-фільм» ужо набыла некаторыя становаўны вопыт работы з пісьменнікам-кінадраматургам. З поспехам прайшлі пераклад нашай краіны і за мяжой фільмы «Чароўнае лісце», пастаўленыя рэжысёрам У. Кор-Сабініным па сцэнарыі А. Куляшова і А. Кучара; дэкаднік фільм «Дзяўчынка шукае бацьку», створаны рэжысёрам Т. Голубікам па сцэнарыі К. Губарэвіча і Я. Ряс. Цёпла былі сустрачаны саўгасным гледачом і фільмы «Шчасце трыба берагчы» (рэжысёр І. Шулман, сцэнарый А. Макаўка) і «Гадзінік спыніўся апоўначы» (рэжысёр М. Фігуроўскі, сцэнарый А. Кучара і М. Фігуроўскага).

Па сцэнарыях беларускіх аўтараў былі створаны і фільмы «Першы выпуск» (па матывах трылогіі Я. Коласа «На рэштках», сцэнарый А. Куляшова і М. Лужаніна); «На перадае круты паварот» (рэжысёр Віктар, сцэнарый А. Маўзона).

Аднак усё гэта — кінатворы, сцэнарый якіх ужо рэалізаваны. Як адказаў у дэкаднік на пленуме дырэктар кінастудыі «Беларусь-фільм» П. Кукушкін, зара работнікі кіно не маюць падрыхтаваных сцэнарыяў і ў першую чаргу — на гэтыя сучаснасці. Цяжкасці пры стварэнні новых фільмаў вынікаюць з таго, што ў вырашана сцэнарная праблема.

Нават рэспубліканскі койкурс 1959 г. на лепшы літаратурны сцэнарый не даў адчувальных вынікаў. Хоць пасля яго і паступілі на студыю некалькі сцэнарыяў, адзначаных

заахоўвальнымі прэміямі, але інавоцыя, што журы пры ацэнцы творчых кіравалася не столькі іх літаратурнай вартасцю, колькі актуальнасцю ўзятая тэмы. Матай закрытыя конкурсы, аб'яўленага пасля, было вылучэнне новых імёнаў сцэнарыстаў, прыцягненне шырокага кола пісьменнікаў да работы ў кіно. Спэцыяльна былі алялі, але ў выніку атрымалася, што з 22 рукапісаў, дэкаднік Беларускай кінастудыі, нажалі большасцю, накіраваных на вырашэнне сцэнарнай праблемы, П. Кукушкін называе разгаворна сцэнарнага адрэза. На студыю былі запрошаны ў якасці гаспадарчага рэдактара А. Куляшова, на чалавечым сцэнарыя аддзеле М. Гаворыч, у якасці старэйшага рэдактара М. Лужаніна і А. Макаўка.

Запрашаныя пісьменнікі на работу ў кіно, студыя спадзявалася, гаворыць П. Кукушкін, — што гэта павялічыць сувязь з вялікім атэдрам сабраў па пярэ і ў выніку выйшае справа папаванне сцэнарыяў. Аднак гэтага не адбылося. Не таму, што сцэнарый аддзел прапавіў дэкаднік, а таму, што сцэнарная праблема больш складаная, чым здаецца на першы погляд. Сцэнарый — не толькі справа агула і людзей, якія працуюць над літаратурным творам. Яго ўвасабленне ў першую чаргу залежыць ад рэжысёра.

Дэкаднік паведамляе, што на студыі да апошняга часу існавала практыка раз'яданай працы над сцэнарыем сцэнарнага адрэза і рэжысёра. Бесконтрактна праці, якія рэалізаваны і аўтарам і адрэзам, не ўлічвалі работу рэжысёра над літаратурным пераўвасабленнем фільма, не ўлічвалі яго ідэальныя пошкіры. Па

сутнасці, такая праца не прыносіла ніякай карысці.

Значэнне рэжысёра як першага дабрадэка і памочніка пісьменніка ўзрастае ў сувязі з тым, што мы не маем сталых кадраў прафесіянальных сцэнарыстаў. На думку П. Кукушкіна, трэба актывізаваць працу рэжысёраў, паслаць іх разам з літаратарамі ў творчыя камандзіроўкі на будоўлі, на заводы, у калгасы. Трэба, каб кожны кінарэжысёр меў свой творчы ідэальны план і згодна яго прапавіў разам з пісьменнікам. Тады значна скараціцца тэрміны праходжання сцэнарыяў, лепш будзе выконвацца тэматычны план студыі, павысцца якасць карцін.

Есць яшчэ адна перашкода, якая стаіць на шляху да рэалізацыі сцэнарыя. Вядома, што ўсім кінастудыям краіны прадастаўлена права самастойна вырашаць ліс сцэнарыяў: пускаяць ці не пускаяць яго ў вытворчасць. Чамусьці наша кінастудыя, гаворыць П. Кукушкін, адмовілася ад гэтага права ў карысць Міністэрства культуры і яго ўпраўлення па справах мастацтва. Шлях сцэнарыя ад рэалізацыі сцэнарыя прапавіў мастацкі савет студыі да Міністэрства культуры вельмі марудна і доўга, нават калі не ўлічвае папаванне, якія патрабуе кожная істанцыя. Напрыклад, рэжысёрскі сцэнарый фільма «Калі спавіацца 30 год» прапавіў у Міністэрстве роўна сямі гадоў, а ў той час, як ён павінен быў быць запущаным у вытворчасць не адкаднік.

Гаворачы пра ўдзел пісьменнікаў у стварэнні фільмаў, П. Кукушкін адзначае, што яны пакуль што радзікі гасці на кінастудыі. Трэба прыцягваць пісьменнікаў не толькі да на-

пісання сцэнарыяў, але і да іх абмеркавання, часцей запрашаць на прагляд іх гатовыя фільмы, так і тых, што знаходзіцца шчыра ў вытворчасці.

2. Авадодваць майстэрствам кінадраматургіі

Сцэнарый — гэта літаратура. Павінальнасць такой думкі пацверджана багатым вопытам саўгаснага кіно, творчымі здабыткамі лепшых кінадраматургаў. Таму дзіўна, што ў нас у рэспубліцы сцэнарый як жанру літаратуры да гэтага часу не аддзяча сур'ёзнай увагі. Вельмі рэдка з'яўляюцца сцэнарыі ў перыядычным друку, зусім не знойдзеш назваў сцэнарыяў у планах Белдзяржвыдавецтва. Калі лепшыя творы кінадраматургіі становяць здабыткам не толькі гледача, але і чытача, можна будзе весці сур'ёзную гаворку пра іх літаратурнае перададнік. Але і цяпер не зыходзіць з памяці дэкаднік набыцця прафесіянальнага майстэрства нашымі сцэнарыстамі, авадодваць спецыяльнай жанра.

У сваім саададні А. Кучар паабяцаў прааналізаваць апошнія творы беларускіх кінадраматургаў, звярнуўшы асабліва ўвагу на майстэрства. Работа над фільмам, кажа ён, прададнік да сцэнарыста вельмі сур'ёзныя патрабаванні. Сюжэт, думка ў ім павінны быць цалкам арыгінальнымі, пададнікмы глыбока, у якой і заахоўвальнай форме. Павінна быць драматычнай аснасі і арганічнасць галоўнай ідэі, думкі, навукасны становаўны гораў, паказанага ўсебакова, у сувязі з акалічнасцямі і часам. Трэба, каб дэкаднік рухалася фільм, каб не было збожжавання слоў.

Выключэнне патрабаванні да кампазіцыі сцэнарыяў. Дэкаднік ў ім павінна развівацца лагічна, напружанне не павінна ўвесь час нарастаць. Тут не можа быць перагружкі хоць бы нават чужоўнымі сізімі і вобразамі.

А. Кучар гаворыць пра сцэнарыі новых фільмаў, якіх зара знаходзіцца ў вытворчасці. Студыя прапавіў работу над экранізацыяй апавяданняў Я. Коласа «На рэштках» (сцэнарый А. Куляшова і М. Лужаніна). У сувязі з выхадом першай серыі фільма шмат было спрэчак ад тым, ці маюць права аўтары сцэнарыя і рэжысёр адступіць ад твора, які пададнік у аснову, ці правераны ў такім выпадку домсел. На думку А. Кучара, тут не можа быць фар-

(Заканчэнне на 2-й стар.)

На адмыку: удзельнікі пленума праўлення Саюза пісьменнікаў БССР у час перапынку паміж пасяджэннямі. Злева направа: К. Крапіва, М. Лынькоў, М. Пасладовіч.

КУЛЬТУРНА-АСВЕТНАЯ РАБОЦЕ—ШЫРОКІ РАЗМАХІ

ЯК ДБАЕШ, ТАК І МАЕШ

У снежні 1960 г. закончыўся грамадскі агляд сельскіх культурыстаў устаноў у Кобрынскім раёне. Што паказваў агляд, якія яго вынікі?

Умовы агляду былі не ў дэкаднік. Апроч дэкаднік націскае працу, неабходна было сістэматычна праводзіць цікавыя, амастоўныя вечары, балі пераможцаў, вечары пачытання і адкадаў і г. д. Кожны калектыў мастацкай самадзейнасці павінен быў наладзіць не менш 20 канцэртаў. Праца была адрамантаваць будыні ўстаноў культуры, па прызначэнню выкарыстоўваць бюджэтыяныя сродкі...

У Кобрынскім раёне з 64 сельскіх устаноў культуры толькі сем знаходзіліся ў прыдатных памяшканнях, 24 клубныя ўстановы маюць глянцёвыя залы.

На працягу 1961 г. у раёне трэба ладуваць 360 калгасных клубуў у брыгадах, але будаўніцтва іх амаль не вядацца. Не дэкаднік у эксплуатацыю і тыя клубы, будаўніцтва якіх было распачата два-тры гады назад. У калгасе імя Суворова ўжо ў гэтым годзе амазоўна будаўніцтва цаглянага клубу на 400 месцаў. У сельсаветах «Перамога», імя Жданова, «Сіг перамогі» не размытуцца памяшканні клубуў. Закрытыя ў гэтым годзе старыя калгасы і сельсаветы не могуць вырашыць, за чым кошт праводзіць разном.

У вёсцы Пелі на віне фінансавых арганізацый раёна, якія свечасова не адлучылі сродкі на заканчэнне ўсіх будаўнічых матэрыялаў, сельскі Дом культуры так і застаўся не накрытым.

Іншы раз не па прызначэнню выкарыстоўваюцца бюджэтыяныя сродкі культурыстаў. Напрыклад, у Паўвёскім сельскім Саўеце палову сродкаў, асінваных на ўстаноў культуры, выдаткавалі на рамонт школы. Тым часам дах сельскага Дома культуры, на рамонт якога былі адлучаны сродкі, застаўся неадрамантаваным. Цёплы сельсавет у мінулым годзе для двух дамоў культуры не даў грошы на паліўненне кніжнага фонду бібліятэкі. Частка сродкаў на набыванне інвентару не выдаткавана ў Ірмюцкім, Навасілкаўскім, Грушаўскім сельскіх Саветах. Залескі, Пелькаўскі, Гарадзецкі сельскі Саветы ў апошні дні 1960 г. замест бібліятэчных стаялоў, на якія яны пералічылі грошы ў Камітэце райпрамабіната, атрымалі зусім непатрэбныя ім лабараторныя сталы. Усё гэта атрымала 8-га таго, што аблуктаваў свечасова не заканау на сваёму ліміту стаялоў для бібліятэкі вобласці.

Клапатліва, па-гаспадарску паставіліся ірмюцкі Дзівінскі, Рагавіцкі, Кіслаўскі, Астрэцкі, Пелькаўскі, Кіслаўскі сельскі Саветы да сваіх устаноў культуры. Памяшканні былі свечасова адрамантаваны, уцелены, завезена паліва. Па прызначэнню выкарыстаны ўсе астатнія бюджэтыяныя сродкі. Дык і кніжніцы працы устаноў культуры ў гэтых сельс-

ветах добрыя. Напрыклад, Хідрымскі, Дзівінскі і іншыя сельскія бібліятэкі дамагліся, што кнігі чытаюць кожны пісьменны чалавек. Дзівінскі і Рагавіцкі сельскімі дамад культуру, Кіслаўскі, Валонку, Пелькаўскі, Гайнаўскі сельскімі клубамі раёна аглядаваў кімсіа прысвоіла званне «Лепшая культура-астанова раёна».

Дзівінскі Дом культуры (дырэктар Дамітрый Гром) выканаў умовы агляду. Пры Доме працуе шмат гурткоў мастацкай самадзейнасці, у якіх удзельнічае каля 150 чалавек. Калгасныя артысты летасі паставілі 23 канцэрты. Праведзена звыш 160 лекцый і дакадаў, 59 маладзёвых вечароў, пяць вечароў пачытання і адкадаў, масавыя гульні з выездам на малюніцы берагі возера Любань. Савет Дома культуры, у які ўваходзіць калгаснікі і сельскія інтэлігенцыя, актыўна ўдзельнічае ва ўсёй рабоце яго.

Вялікі арганізатарскі здольнасці прапавіў заадачы Дзівінскі сельскі бібліятэка-камамола Надзея Місіні, якая завочна скончыла Мінскі бібліятэчны тэхнікум. Бібліятэка таксама вынахала ўсе ўмовы грамадскага агляду. Тут кнігу чытае кожны пісьменны чалавек. Звыш 30 працэнтаў кнігавыдач складае сельскагаспадарчая і тэхнічная літаратура. Бібліятэка праводзіла цікавыя канферэнцыі чытачоў, літаратурныя вечары, бібліяграфічныя агляды.

Грамадскі агляд, выліўшы не дапоны ў рабоце культурыстаў-наоў раёна, карэным чынам палепшыў справу камуністычнага выхавання і культурнага абслугоўвання працоўных.

Б. ДУДЗІН,
Інспектар Кобрынскага раёнага адрэза культуры.

У кожны дом

На пачатку апрацоўкі ільнотрасты ў калгасе «Верны шлях» справа ішла не зусім добра. Давядалася пра гэта заадачы Праўдзіцкай сельскай бібліятэкі Іванецкага раёна Валіяніна Паўлюшкая. Яна падабрала літаратуру аб вопісе перадавых ільнанаўд і паслела яе калгас

